

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Кочетова Т.І.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Структура капіталу, що використовується підприємством, визначає багато аспектів не тільки фінансової, але також операційної й інвестиційної його діяльності. Вона впливає на рівень фінансових ризиків і в наприкінці формує співвідношення прибутковості і ризику в процесі розвитку підприємства.

Формування структури капіталу одне із найважливіших і складних завдань, вирішуваних у процесі фінансового управління підприємством. Важливість вибору структури капіталу зростає, коли йдеться про інвестування фінансових коштів у ті сфери діяльності підприємства, від яких залежить його фінансовий стан в цілому. Аналізуючи існуючі теоретичні підходи до формування структури капіталу слід зазначити, що не всі вони можуть бути однозначно застосовані в умовах сучасного стану економіки України.

Найбільшими потенційними можливостями для адаптації до існуючих умов володіють методи знаходження найкращої структури капіталу, засновані на мінімізації його вартості. Концепція вартості капіталу характеризує той рівень прибутковості інвестованого капіталу, що повинне забезпечувати підприємство, щоб не зменшити свою ринкову вартість.

Будь-яка компанія зазвичай фінансується одночасно з кількох джерел. Оскільки вартість кожного з наведених джерел коштів є різною, вартість капіталу знаходять за формулою середньої арифметичної зваженої. Основна складність полягає у обчисленні вартості одиниці капіталу, одержаного з конкретного джерела коштів. Навіть якщо розглядати спрощену модель, де використовуються лише два джерела коштів – банківський кредит та власний капітал, в умовах України залишаються не вирішеними питання визначення вартості цих джерел.

Основні результати дослідження полягають у наступному:

1) для українських підприємств оцінку власного капіталу, що складається в основному зі звичайних акцій, доцільно проводити з урахуванням даних закордонних аналітичних агентств;

2) якщо розглядати окремо вартість позикових і власні кошти, то обидва ці джерела мають тенденцію до подорожчання, зі збільшенням частки позикового капіталу.

3) розрахунок середньозваженої вартості капіталу дозволяє вибрати найбільш прийнятне співвідношення між власними та позиковими коштами підприємства з урахуванням галузевих особливостей та ступеня ризику конкретної фірми.